

[Thestrup.]

af 2 163 421 897 kr. og udgifter til et beløb af 2 151 255 653 kr., altså en merindtægt på 12 166 244 kr.

Ved finanslovsforslagets tredje behandling er der stillet ændringsforslag til en samlet indtægt af 217,4 mill. kr. og en samlet udgift af 225,9 mill. kr., således at overskuddet er formindsket med 8,5 mill. kr. til 3,6 mill. kr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 92 stemmer mod 7; 11 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til landstinget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om moderskabsydelse og om erhvervsmæssigt arbejdende kvinders rettigheder og pligter i anledning af fødsel.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 5367; fremsættelsen findes i tidenden sp. 2418).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensen): Det lovforslag, der her foreligger, har, som den ærede forslagsstiller selv sagde ved fremsættelsen, været fremsat her i folketinget flere gange, senest i rigsdagssamlingen 1949—50, og det bygger som bekendt på befolkningskommissionens betænkning af 1938. Som min forgænger tidligere har været inde på, ligger fødselstallet imidlertid nu væsentligt højere end ved befolkningskommissionens nedsættelse i 1935. Fødselspromillen udgjorde dengang 17,7, medens den i 1949 var 18,9. I 1935 fødtes 65 000 børn, medens tallet i 1947 var ca. 92 000. Vel har der, som den ærede forslagsstiller fremhævede så stærkt, siden da været nogen nedgang i børnetallet, men fødselspromillen ligger dog stadig væsentligt højere end i 1935. Fra et befolkningspolitisk synspunkt kan forslaget derfor stadig ikke anses for påkrævet.

Hvad det socialpolitiske hensyn angår, har det ærede medlem igen fremhævet, at de forbedringer, der er sket i lovgivningen på dette område, har været ganske utilstrækkelige. Deri et jeg nu ikke enig med det ærede medlem. Man kan ikke se bort

fra betydningen af de fremskridt, der i de sidste år er tilvejebragt for mødre og børn, for hjemmene i det hele. Foruden loven om mælkehjælp i 1947 og ændringerne i mødrehjælpsloven og de meget forbedrede regler om børnebidrag i 1948 er der loven om husmoderafløsning, hvis betydning det ærede medlem undervurderer. Denne lov, der udtrykkeligt nævner ydelse af husmoderafløsning i indtil 14 dage efter en fødsel, har netop fået en betydelig udbredelse i befolkningen. Jeg vil endvidere gerne fremhæve, at det offentliges tilskud til mødrehjælpsinstitutionerne er steget stærkt. Det gælder specielt også bevillingen til spædbørnstøj og direkte økonomisk støtte til gravide. Jeg er naturligvis klar over, at det er ønskeligt at gå videre ad denne vej; regeringen har sin opmærksomhed henvendt på de problemer, lovforslaget omhandler; men jeg mener dog at måtte gøre opmærksom på, at en gennemførelse af det foreliggende lovforslag alene for moderskabsydelsens vedkommende vil koste omkring 30 mill. kr. årlig, måske endda mere, og selvom jeg ser med forståelse og velvilje på disse problemer, er jeg bange for, at samfundet med den vanskelige økonomiske situation i dag ikke vil være i stand til at bære denne udgift. Derfor kan jeg ikke anbefale lovforslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Petra Petersen): Da jeg den 22. februar fremsatte dette lovforslag om moderskabsydelse, gjorde jeg efter tal fra statistisk årbog opmærksom på, at antallet af levendefødte børn er stærkt dalende. Nu har den højtærede arbejds- og socialminister sagt, at fødselspromillen stadig ligger højere, end den gjorde i 1935, men jeg vil dog alligevel sige — jeg skal ikke gentage tallene år for år, som jeg gjorde forleden —, at tallene er stærkt dalende, endogså katastrofalt, idet der i 1946 fødtes 96 111 børn, men i 1949 var tallet dalet til 79 919. Det er dog en ret stor tilbagegang på disse få år. Hvis fødselstallet bliver ved at dale sådan, vil det betyde, at landet affolkes.

Jeg kan godt huske, hvordan man i de år, da fødselstallet var stærkt nedadgående, gennem aviser og på møder talte om de kvinder, der var uvillige til at sætte børn i verden, de var egoistiske, de var egenkærlige, de tænkte kun på deres udseende; sådan rejste man landet rundt og fortalte om de kvinder, der ikke ønskede at sætte børn i verden; det skyldtes egoistiske hensyn. Jeg vil tro, at langt de fleste mennesker efterhånden er blevet klar over, at den snak kun er snak, Sandheden er, at langt de fleste mennesker.